

EEN HELDENSTRIJD

of

DE KAPITEIN DER BOSCHGEUZEN

TWEEDE DEEL

ELFDE HOOFDSTUK

De Inneming van Oudenaarde

Blommaert is in 't Geuzenwoud!

Zoo klonk het te Oudenaarde, en de overheid der stede was ongerust, want van alle zijden hoorde ze nieuws over plaatsen, die door 's prinsen volk waren ingenomen, zoodat ze ook een aanval der opstandelingen vreezen mochten.

« Blommaert is in 't Geuzenwoud », fluisterden vele burgers elkander geheimzinnig toe.

En er blonk even geestdrift op hun gelaat, en er kwam een schittering in hun oogen, want zij hoopten op verlossing van 't juk, dat hen prangde.

De roode krijgsman dwaalde dikwijls door Oudenaarde's straten, en herhaaldelijk zocht hij schelen Bert op, die zich nimmer voor den geheimzinnigen Geus verbergen kon.

Maar de helper van den beul vermoedde niet, dat Geertje, zijn vrouw, in heur harte ook een kettersche was, en geheimen uitvischte en overbracht.

Zoo had de roode krijgsman ook vernomen, dat Antoon Ravels ernstig krank in zijn woning nederlag, dat de hoogbaljuw zich niet meer buiten de poorten wagen durfde en Titelmans zijn afschuwelijk ambt thans liever in 't Doorniksche uitoefende, daar hij een ontmoeting met den Geuzenhoofdman vermijden wilde.

Ieder vreemdeling, die Oudenaarde bezocht, werd niet alleen aan de poort scherp ondervraagd, doch ook binnen de

stede opletend bespied, en zoo zijn papieren niet nauwkeurig in orde waren, werd hem de toegang verboden.

Van zonsondergang tot 's morgens hielden soldaten en gewapende burgers de wacht.

Blommaert wist dit alles, en hoe moeilijk het ook scheen... de veste te veroveren, toch had hij veel vertrouwen in het plan, dat hij met Frans Dekkers, Kasper Wybo, den rooden krijgsman en andere voorname Geuzen opgemaakt en ernstig overwogen had. De roode krijgsman was er in gelukt een der wachters, Artus van Hartbosch, voor de zaak te winnen. Een laatste bijeenkomst, thans van allen, die aan de krijgsverrichtingen zouden deelnemen, vond in het woud te Etichove plaats, ongeveer daar, waar in onze dagen nog het kleine, protestantsch kerkje staat, hetwelk aan de hervormde gemeente van Maria-Hoorebeke toebehoort.

Die vergadering werd op den avond van den 8en September gehouden.

***

't Was Zondag 9 September. Een dikke mist hulde bosch en veld en stede in een schier ondoordringbaren sluier.

De nachtwacht der Baerpoorte trok weg, na vervangen geworden te zijn door eenige burgers die tot hun spijt den Zondag door dezen onaangename dienst gestoord zagen. Schele Bert, welke ook op post gestaan had, spoedde zich naar huis, mompelend :

— Zelfs den helper van den beul laat men 's nachts aan die vervloekte poort, gelijk den eersten den besten burger. En moesten die vervloekte Geuzen komen, terwijl ik bij de wacht was, dan zou ik nog geen ernstigen tegenstand mogen bieden, want die roode duivel, met zijn katoogen, welke een mensch tot in 't putje van 't lijf blikken... die sluwe vos zou me bij meester Van der Hagen in ongenade brengen! Kon ik hem maar eens een pas tusschen de ribben geven, maar 't is of hij zich onzichtbaar maken kan. Zoek ik hem, dan vind ik den lammeling niet, maar hij staat, verdord! voor mijn neus, wanneer ik hem ontloopen wil.

Bert keek niet voor zich uit, en nu met dien mist, was oplettenheid dubbel noodig.

De hulpbeul kwam dan ook in onzachte aanraking met een dik lichaam, dat gelukkig als een veer werkte, zoodat Bert

zich niet erg bezeerde; maar zijn ontevreden luim verbeterde door deze botsing niet, want de kerel riep vloekend :

— Lompe kinkel, houd uw wijnvat uit mijn weg! Maar toen hij tot zijn schrik bemerkte, dat het wijnvat aan den eerwaarden pater Antonius toebehoorde, sloeg hij vlug een anderen toon aan en hernam :

— Bij den H. Petrus en Paulus en de andere heiligen, ik wist niet, dat gij het waart, vrome vader! Vergeef mij mijn onheilige woorden, gesproken in mijn zondige drift, waarvoor ik oprecht schuld belijd!

— 't Is goed, dat ge Bert zijt, anders...! zei de monnik dreigend.

— Anders betichttet ge me van ketterij, dacht de hulpbeul.

— Ge komt zeker van de wacht? vroeg de pater.

— Ja, eerwaarde vader.

— De klok van de Pamelkerk luidt, vervolgde de geestelijke. Ge weet dat het bedehuis, door dien vervloekten Geuzenprediker, Hernam Deschepper zoo snood ontheilgd, heden gewijd wordt.

— Ja, vader, maar die volksverleider, die duivelsdienaar is streng gestraft geworden voor zijn schandelijke misdaad. Ha! hoe heb ik zijn vuurtje gestookt, hoe lustig brandde het hout en welke leelijke tronie trok de verdoemde ketter, toen de rook hem belette nog zoo'n hellegezag uit te brullen.

— De kerke was toornig, Bert, en ze nam wrake. Maar gij gaat toch naar de wijding, nietwaar?

— Natuurlijk, eerwaarde vader, natuurlijk! Niet dien roerenden dienst bijwonen? Ik heb er reeds lang naar verlangd de kerk van Pamel in haar eer hersteld te zien. Ik spoedde mij naar huis om mijn wapens af te leggen en me voegzaam te kleeden voor de godvruchtige plechtigheid, zei de huichelaar, die in zijn hart deze ontmoeting verwenschte. Er zal veel volk zijn, eerwaarde vader, vervolgde Bert fleemend.

— Wij hebben reden tot dank. Ge weet wat er te Parijs gebeurd is. Duizenden kettters zijn door 's Heeren verterend vuur getroffen... hebben hun afval met den dood bekocht... er komt eens een einde aan het geduld en de goedertierenheid der Kerke. En onze Geuzen hoopten op bijstand van hun broederen in de duivelsleer... hoopten samen met de

Fransche ketters schrik en verderving in de Nederlanden te zaaien. Laten we den Hemel danken! en de monnik herhaalde die aansporing in het hem eigen Latijn. Maar Bert, keer nu huiswaarts, anders komt gij te laat, besloot hij.

— Ja, eerwaarde vader, zei de schelm nederig, waarna hij zijn weg vervolgde, grommend: Die gekruinde moeial kan goed praten... Hij heeft gisteren, de duivel weet hoeveel bekens wijn in zijn sponsachtigen buik gegoten, is dan in zijn donzen bed gevallen, na vergeten te hebben zijn vet lijf te kastijden, en hij kan nu nog niet lijden, dat ik eenige uurtjes slaap! Ik moet naar de kerk, ja ik moet, want die drinkebroer zou het me zeer euvel duiden, zocht hij me met zijn loerende oogjes te vergeefs!

Pater Antonius had intusschen een gesprek aangeknoopt met een voornaam Oudenaardsch burger, Jacobus Staelens, schepene der stad, die nu plots uit den mist was komen opdagen.

— Ook ter kerke? vroeg de monnik.

— Ja wel, doch ik zal wat te laat moeten komen, daar ik me er van vergewissen wil, dat de poorten goed bewaakt worden.

— Zijt ge nog zeer bevreesd voor een overval vanwege de Geuzen? Men zegt, dat het woud geheel verlaten is.

— God en de gebenedijde Vrouwe geven, dat dit gerucht waarheid blijkt te zijn, maar is het geen list? Ik beken, de kastijding der Fransche ketters, moet de Vlaamsche ontmoedigd hebben, maar toch dienen we zeer voorzichtig te wezen. Tot straks, eerwaarde vader, onze wegen scheiden hier, ik begeef me naar de Baerpoorte.

— God zij met u, heer Schepene! zei Antonius zalvend, en hij haastte zich om de roepstem van Pamel's klokken, die dof klonken in den mist, te gehoorzamen.

Schepene Staelens stapte ook snel voort, om na zijn dienstplicht, nog zoo vroeg mogelijk op een eereplaats in de te wijden kerke te zitten.

Toen hij de Baerpoorte bereikte, onderzocht de wacht juist de papieren van eenige kooplieden, welke beweerden op weg te zijn van Doornik naar Gent en den Zondag te Oudenaarde te willen doorbrengen, waar ze veiliger zouden wezen dan in een herberg te lande.

Hun passen waren in orde en de vreemdelingen mochten ongehinderd doorgaan.

Langzaam slenterden ze voort, druk redetwistend, over de straat, welke ze moesten nemen.

Artus van Hartbosch, die heden morgen ook de wacht betrok, wilde hun de noodige inlichtingen geven, toen vijf personen zich aan de poort aanboden.

— Wie zijt ge? vroeg Schepen Staelens.

— Eerlijke buitenlieden, die de wijding der Pamelkerk wenschen bij te wonen, hernam een hunner. Gelieve mijn papieren in te zien, heer Schepene.

— Kent ge me dan? vroeg Staelens.

— Ik kom meermaals per week te Oudenaarde, heere.

De wethouder nam den pas over, terwijl de andere wachters in de papieren der overige reizigers gluurden.

Alleen Artus van Hartbosch hield zich wat terzijde, en eensklaps, na met den woordvoerder der vermeende buitenlieden een snellen blik gewisseld te hebben, loste hij zijn vuurroer.

Andere schoten weerklonken, de kooplieden, die eerst binnen gekomen waren, snelden terug, terwijl van buiten uit den mist talrijke gedaanten opdoemden.

— Verraad! Sluit de poort! gilde de Schepen.

Een der wachters, Martinus Devroe, wilde dit bevel opvolgen, maar een degen schemerde voor zijn oogen en doorstak den ongelukkige.

Een der zware deuren kreesch op haar hengsels... doch 't was te laat... de Geuzen, die zich in een nabijgelegen schuur verborgen hadden, renden binnen en luid en geestdriftig riepen ze:

— Leven de Geuzen! Oudenaarde voor Oranje!

Weer klonken schoten, zwaarden kletterden, maar boven alles galmde Blommaerts stemme:

— Een afdeeling bij de poort... een tweede naar de Pamelkerke, de derde naar de markt! Leven de Geuzen, Oudenaarde voor Oranje!

— Verraad, verraad! schreeuwde schepen Staelens en hij wilde weggijlen, maar een kogel trof zijn arm en bewusteloos zonk de wethouder neer.

Een andere burger, die de mare van den overval versprei-

den wilde, werd door een musketschot gedood. De overige wachters moesten in hun kamerke blijven, en aan de poort was alle weerstand nu overwonnen.

De tweede afdeeling Geuzen rende naar de Pamelkerk.

Daar was de dienst reeds begonnen, het orgel dreunde, gezangen ruischten, de wierook kronkelde boven het hoofd der biddende priesters.

Niemand vermoedde, wat daar buiten geschiedde, tot eensklaps de zware poort opengeworpen werd en Kasper Wybo met zijn daverende stemme riep:

— Leven de Geuzen! Oudenaarde voor Oranje!

Orgelspel en gezangen en gebeden hielden op, en een heftige beweging beroerde het volk, maar Wybo hernam.

— Ieder blijve zitten! Geen kwaad zal u geschieden zoo ge mijn bevel opvolgt!

Niemand was gewapend, alle uitgangen waren bezet... en sidderend bleven de geloovigen op hun zitplaats.

De derde afdeeling rende naar de markt, roepend van « Leve de Geus, Oudenaarde voor Oranje! » en onophoudelijk de vuurroeren lossend. Blommaert voerde deze bende aan en hij dwong de burgers in hun woning te blijven, dreigend ieder neer te schieten, die zich durfde te vertoonen.

De mist was langzamerhand opgetrokken, en plotseling brak de zonne door, en toen de roode krijgsman in het stadhuis gedrongen was en de prinsenvlag op den toren gehechen had, beschenen de gouden stralen de kleuren der vrijheid, der verdraagzaamheid, het fiere « Oranje, blanje, bleu! »

De soldaten uit het kasteel vernamen dan slechts wat er te Oudenaarde geschied was, en toen ze in allerijl de straten binnenrenden, stootten ze op de kloeke Geuzenbende, uit wier midden dreigend klonk:

— Slaat dood de Spanjolen! Weg met de huurlingen! Oudenaarde voor Oranje!

De krijgslieden konden dien schok niet weerstaan, de vorsten werden neergehakt, de volgenden ontwapend en gevangen genomen, terwijl de achterhoede met den hoogbaljuw in 't kasteel terugsnelde.

Wie van de burgers tegen de Geuzen wilde strijden, moest die poging opgeven, want Blommaerts maatregelen werden

stipt gevolgd en alle straten waren afgesloten door een gewapende bende.

— Spoed u naar de Pamelkerk; zeg Wybo, dat hij de burgers bij kleine troepjes naar huis late gaan en dan onmiddellijk met zijn mannen herwaarts kome, om het kasteel aan te vallen, gebood Blommaert tot den rooden krijgsman.

Deze snelde naar de aangewezen plaats en bracht het bevel over.

De geloovigen vertrokken, maar ieder vond in zijn straat een troepje Geuzen, die hem wel veroorloofden in zijn woning te treden, maar verder verboden deze nog te verlaten.

Een man wilde verdoken achter den rug eens burgers, onopgemerkt uit 't bedehuis sluipen, maar Mathys Deschepper, die ook tot Wybo's afdeeling behoorde, sprong als een tijger op hem toe, greep hem bij de keel, roepend:

— Gij niet, Bert, schele duivel... ik weet dat gij mijn zoon Herman hielpt verbranden.

De woedende Geus hief den gillenden hulpbeul omhoog, smakte hem tegen den grond, huilend: « Gij hielpt mijn zoon verbranden! » Weer nam hij zijn slachtoffer op, slingerde hem nu met kracht tegen den kerkmuur, nogmaals herhalend: « Gij hielpt mijn zoon verbranden! »

Bloedend bleef Bert liggen.

— Niet alzo! riep Wybo, Mathys' arm nemend.

Maar de wraakzuchtige oude stootte zijn overste ruw opzij, tierend: « Beweeg me nu niet tot zachtheid! » Hij hielp mijn zoon verbranden! En als een razende stampde de Geus op het lichaam van den reeds bezwijmden hulp-beul... Zijt ge nog niet dood, monster... voelt ge nu wat smarten zijn... mijn zoon leed ook... Ga weg, Kasper... laat me mijn wrake... ik wil thans ook beul zijn...

Snel rolden de woorden over zijn lippen... akelig, vloekend klonken ze voor deze wijd geopende kerkpoort...

En toch was deze man eens een vreedzaam landman, een liefhebbend echtgenoot, een teedere vader geweest!

Bert lag daar vreeselijk verminkt, besmeurd met bloed... — Nu is hij dood! zei Deschepper kalm. Maar nog zijn mijn vrouw, mijn dochter en mijn zoon niet genoegzaam gewroken!

Wybo leidde thans zijn mannen snel naar het kasteel.

— Ga dus heer van Schoonewalle bevrijden! zei Blommaert tot den rooden krijgsman.

De Geuzenkapitein stelde nu zijn strijders voor het koninklijk slot, waar de hoogbaljuw 't bevel voerde.

Corteville wist welk lot hem te wachten stond, als hij levend in de handen der Geuzen viel... en hij had genoeg lieden zien sterven onder de wreedste pijnen, om voor zulk een dood te sidderen. Toen Blommaert het kasteel opeischte, weigerde Corteville dan ook het over te geven, besluitende liever tot het uiterste te strijden.

— Steekt de poort in brand! gebod Blommaert.

Eenige stonden later lekten de vlammen het hout.

— Vuur, vuur! riep Mathys Deschepper. Ha! hadden we nu Corteville om hem in dien poel te slingeren... Herman stierf ook in 't vuur... mijn vrouwe werd met vuur geschroeid!

De Spanjaarden stonden op de muren. Ze waren slechts met weinigen. De dood grijnsde hen tegen.

Velen sprongen in de Schelde, die langs het slot vloeide, en verdronken, want wie uit 't water wilde klimmen, werd meedoogenloos teruggestooten.

De Geuzen rameiden de poort met een stormram. Het zware hout lag een oogenblik schier onbewegelijk in hun sterke knuisten, dan deden de stoere kerels een stap achteruit en schoten vervolgens snel voorwaarts. Zoodat de ram met geweld de reeds half verbrande poort beukte.

Vonken spetterden naar alle kanten, de deuren zakten weg, bleven nog aan hun hengsels hangen; doch vielen na een nieuwen stoot zwaar ploffend neer; juichend sprongen de Geuzen over gloeiende asch en vlammend hout en stormden de binnenplaats op, roepend: « Oudenaarde voor Oranje! Slaat dood de Spanjolen! »

Maar geen huurlingen waren op het plein, om de sterkte nog tot het uiterste te verdedigen. Joris van Corteville stond ginds, nevens zijn hofjonker, alleen en verlaten!

De hoogbaljuw zag akelig bleek. Neen, hij zou niet zoo rustig sterven als de mannen die hij naar de strafplaats geleid had... Angst straalde uit zijn oog, en de hand, die het zwaard tot verdediging ophief, beefde...

Corteville vroeg geen genade... hij wist, dat deze hem

geweigerd zou worden. Hij smeekte om geen deernis, want slechts wraaklust beheerschte die Geuzen, welke 't eerst 't slot binnengeseld waren.

Een schot knalde... Corteville sloeg de armen omhoog en viel, getroffen in de borst, dood ter aarde.

Blommaert was menschelijker dan Neerlands inkwisisitoren en dezer dienaren, want hij had den hoogbaljuw een gruwelijk einde bespaard.

— Hij is dood! hilde Mathys Deschepper, het lijk omkeerende. Hij stierf een zachten dood... mijn vrouw werd vermoord, mijn zoon verbrand, en hun beul sterft zonder pijnen. Doemenis! wie heeft zijn roer gelost?

— 't Monster is dood! tierden ook andere Geuzen.

— In de Schelde met hem! hernam Deschepper. Ik heb mijn vrouw ook uit 't water opgevischt!

Hij greep 't lichaam bij de beenen, sleepte het over de keien, langs trappen en door gangen tot op den muur.

— Naakt in 't water! tierde de dolle Geus, en hij reet de kostbare kleedij met zijn mes aan stukken.

Dan schopte hij 't lijk van den muur af. Het water spatte omhoog, kringelde, werd weer effen en sloot zich boven zijn buit.

— Hij zal wel opzwellen en boven komen drijven! riep Deschepper, en hij lachte hoonend.

Gemakkelijk was het trotsche kasteel veroverd geworden.

Blommaert liet het door de afdeeling van Wybo bezetten en voerde zijn mannen weder buiten, om de sterkte van Pamel te bemeesteren.

Aan de poort kwam een rijzig heer naar hem toe geseld. 't Was de bevrijde gevangene, de heer van Schoonewalle.

De begroeting tusschen beide vrienden was zeer hartelijk, ofschoon kort; want de krijgsverrichtingen moesten onverwijld voortgezet worden. De heer van Schoonewalle bood den Geuzenaanvoerder zijn diensten aan.

De roode krijgsman werd nu door Blommaert naar Ravels' woning gezonden.

— Plaats een wacht voor het huis! zei de kapitein. Neem dan de priesters gevangen en leid hen naar het kasteel, want wij moeten hen beveiligen voor de wrake van Mathys Deschepper en diens handlangers.

— Mathys Deschepper heeft wel reden tot wrake, antwoordde de roode krijgsman. Waarom den onmeedoogenden vijand zoo beschermd heer?

— Zult gij uwen aanvoerder niet gehoorzamen, vriend? vroeg Blommaert stil, doch ernstig. Moet er nu al verdeeldheid in onze rangen heerschen?

— Vergeef mij, heere! Ik ga! En de geheimzinnige jongeling vertrok met zijn mannen.

Het klein kasteel van Pamel was spoedig in Blommaerts macht. De bevelhebber, de heer van Locquenghien, was sedert den vorigen dag afwezig, en zijn krijgslieden hadden gebrek aan kruid en lood. De bezetting bood niet den minsten weerstand, maar beloofde getrouwheid aan den prins van Oranje.

De stad was nu volkomen in der Geuzen macht.

***

Blommaert begaf zich met een twintigtal zijner beste mannen, die niet door wraaklust maar echte vrijheidsliefde bezielde waren, naar de abdij van Maagdendale, waar zijn nicht Lysbeth Lodens moest verblijven. Op zijn herhaald geklop werd de poort geopend door de abdis zelve.

De overste van het klooster scheen niet bevreesd; kalm en waardig stond ze voor den Geuzenkapitein en vroeg:

— Wat verlangt gij, heere?

— Dat ge mij het hervormde meisje, Lysbeth Lodens, dat hier wederrechtelijk gevangen wordt gehouden, uitlevert antwoordde Blommaert.

De abdis verbleekte en de kapitein bemerkte haar verrassing.

— Ik weet, dat Lysbeth Lodens hier is, zei hij driftig. Gehoorzaamt ge niet, dan moet ik u onmiddellijk voor ernstige wetschending gevangen nemen!

— Doorzoek gerust mijn klooster, hernam de abdis bedaard. Het meisje is hier niet!

— Wat bedoelt ge met hier? hernam Blommaert. Ik ken uw leer wel, gij meent, dat het meisje niet nabij ons staat, en ge meent dus de waarheid te spreken. Maar mij zult ge niet vangen met uw listige uitvluchten.

Nogmaals, waar is Lysbeth Lodens?

— Ze is hier niet, herhaalde de overste stil.

— Bewaak die vrouw! gebood Blommaert een zijner mannen. De anderen volgen mij!

De verschrikte zusters bevonden zich in de kapel. Een voor een werden ze door den Geuzenhoofdman ondervraagd nopens zijn nicht, maar niemand kon of wilde inlichtingen geven.

Drie mannen moesten de kapel bewaken, terwijl Blommaert en de anderen het klooster doorzochten. Geen cel noch kamer bleef onbezocht, en de Geuzen klopten op de muren, teneinde zich te verzekeren, dat er geen geheime vertrekjes of gangen waren.

Dan daalden ze de vochtige treden naar de kelders af. In een sombere cel, waar 't water van de muren droop, en slechts een straaltje licht door een getralied gat naar binnen viel, lag een non op wat vochtig stroo.

— Lysbeth! riep Blommaert, en diep ontroerd boog hij zich over de gedaante...

Maar die jonge, bleeke non, wier oogen koortsachtig gloeiden onder de zwarte wimpers, was zijn nichte niet.

— Wie zijt ge? vroeg Blommaert.

— Een zuster van 't klooster, maar ik ben gestraft, daar ik gisteren ongehoorzaam was. Twee kloosterlingen hebben mij ten bloede gegeeseld, o! wat gloeit mijn rug! Heb deernis met mij!

— Dus de torture wordt ook in kloosters uitgeoefend op Katholieken, zei de kapitein verontwaardigd. Weet gij waar dat hervormde meisje, Lysbeth Lodens, opgesloten is? vroeg hij dan.

— Ik ken haar niet... maar dezen nacht hoorde ik hier nevens een klagende stemme, antwoordde de non.

Blommaert sprong naar de andere cel. De zware, eikenhouten deur was gesloten.

— Hakt ze open! gebood Blommaert.

De bijlen bonsden op het hout, en de splinters vlogen naar alle zijden.

— Vluggen, vluggen! hernam de hoofdman ongeduldig. De deur bezweek.

— Trek ze naar buiten neer, ge zoudt anders de gevangene kunnen wonden, hernam Blommaert koortsachtig.

Toen de doorgang vrij was, stapte de kapitein bevend van ontroering binnen.

— Genade... ik ben geen kloosterling... maar een Geusche! kermde een meisje.

Blommaert herkende onmiddellijk Lysbeths stem... 't Was te duister om het gelaat zijner nicht te onderscheiden.

— Lysbeth! juichte hij.

— Oom, zijt gij het... oom! En ze wierp zich weenend om zijn hals... Oom, zijt gij het waarlijk?... Groote God! zijt gij het... en ben ik vrij?

— Ja, Lysbeth, mijne... Ja ik kom u bevrijden!

Zenuwachtig snikte ze aan zijn kloeke borst.

Blommaert droeg zijn teederen last buiten.

— Bevrijdt ook die non, zei hij tot zijn mannen.

Dan droeg hij de halfbezwijmde Lysbeth naar boven.

Nu zag hij haar gelaat, schoon nog, maar mager en bleek en de zoete, blauwe oogen, welke zoo dikwijls vertrouwend naar een ellendigen bedrieger opgezien hadden, schenen veel van hun glans verloren te hebben, omljnd als ze waren door zwarte krinkels.

In de kloosterkeuken werd Lysbeth weer tot bezinning gebracht en nogmaals omhelsde ze, schreiend van vreugde, haar ontroerden oom.

Het meisje droeg de kleedij van 't gesticht.

— Hoe hebt ge hier moeten lijden! zei Blommaert vol deernis.

— Maar nu is alles voorbij... ik zal moeder wederzien...

Haar oom schrok.

Haar moeder!

Maar neen, nu kon hij haar de vreeselijke mare niet vertellen, nu kon hij die eerste vreugde niet verstoren!

— Ja, Lysbeth... uw moeder, zei hij.

— Is moeder ook in de stad?

— Nog niet...

— Maar zij zal komen, nietwaar? Of neen, ik zal tot haar gaan, naar ons schoon woud...

O, ons woud na dien helschen kerker!

— Eerst moet ge geheel hersteld zijn, Lysbeth, kom, laat me u naar 't kasteel leiden...

— Voer mij buiten Oudenaarde, oom! smeekte ze angstig.

O! wat haat ik de stede... voer me naar buiten!

— Maar Oudenaarde is nu Geusch Lysbeth. Onze vijanden zijn machteloos... Vertrouw thans op mij en wees verstandig. Ge zijt krank... ik voel u beven.

— Van vreugde oom, louter van vreugde! Ja, ik ben krank geweest en ik heb God om den dood gesmeekt... maar nu ben ik hersteld, nu wil ik tot mijn moeder gaan!

— Ja Lysbeth, ja, en de stoere Geus keerde zich om, ten einde zijn tranen te verbergen.

In de gang en dan aan de deur heerschte gerucht. Geuzen sleepten een gevangene nader.

— Hij zat verborgen achter 't altaar, heer! riep er een.

— Pater Antonius, zei Blommaert verrast.

— O, doe hem weg... doe hem weg! kreet Lysbeth angstig. Doe hem weg, oom... ik wil hem niet zien!

De monnik zag bleek als een lijk... Hij wilde om genade smeeken doch de vreeze hield zijn woorden terug.

— Bindt hem en leidt hem naar 't kasteel, beval Blommaert.

Hij duidde twee mannen aan, die zich met dit werk moesten gelasten.

— Ge moet hem niet meer vreezen, zei de kapitein tot zijn nicht.

— Ik kan hem niet zien, oom... Hij was het, die mij aan Ravels boeide op dien vreeselijken avond toen mijn vader stierf... en later is hij dikwijls in 't klooster geweest.

— 't Is nu gedaan met zijn macht. Lysbeth!

— O! doe hem weg... doe hem toch weg! herhaalde ze, terwijl heur oogen van angste rolden. Hij was het, die mij aan Ravels verbond... hij was het, die mij in 't klooster schold en dreigde, mij schrik aanjoeg 's avonds als hij voor geest speelde en me voorspellen kwam, dat de duivel op mijn ziele loerde! Doe hem weg, oom! En krampachtig sloeg Lysbeth de handen voor de oogen.

— Hij is heen, nichte, zei Blommaert troostend. O! wat heb ik deernisse met u!

Maar thans is alles voorbij.

— Ja, oom, ja! Gods name zij geprezen! O! voer mij uit dit helsch verblijf... breng me naar ons woud... onder de hooge, wuivende boomen... breng me bij moeder... O! moeder, moeder!... ik zal u weerzien!...

De Geuzenkapitein moest met geweld zijn ontroering be-
dwingen.

Hij zag de waanzinnige in 't bosch, hoorde nog haar smart-
kreten... haar roepen om haar kind!

En nu was het de dochter, die om haar moeder riep... en
die moeder rustte naast Agnes onder 't groene mos, onder
de wuivende boomen van 't Geuzenwoud.

— Maar dit kon hij haar thans niet vertellen. Lysbeth
lachte nu, weende dan... en als een klein kind omstrengelde
ze haar oom, alsof ze vreesde nog van zijn zijde te worden
weggerukt, om terug te keeren in de ellendige cel beneden.

— Oom... oom! riep ze zenuwachtig. Oom, ik droom toch
niet... Antonius kan me niet meer zien... de abdisse me niet
meer geeselen nietwaar?

— Geeselen, hebben ze u geeeseld?

— Alle middelen gebruikten ze, om mij te bekeeren, oom!

— Dezen avond zullen we elkander nader spreken. Lys-
beth. Nu moet gij rusten en ik heb nog plichten te vervullen.

Blommaert liet zijn nicht in een draagstoel naar 't kasteel
voeren. Dan verzamelde hij al 't goud en 't zilver, dat in
't klooster aangetroffen werd.

— Ons goed werd geroofd ten bate van hen, die de kloos-
ters beschermden, nu zullen de schatten dezer gestichten
voor den strijd der Geuzen benuttigd worden, zei hij tot de
abdis. En gij, vrouwe, die wellicht gehandeld hebt uit ver-
keerden ijver, kunt in uw klooster blijven.

Ook uit de andere kloosters werden de kostbaarheden
naar 't kasteel vervoerd.

De roode krijgsman had intusschen de geestelijken der stad
opgespoord, vele priesters hadden zich bij de Minderbroeders
verscholen, en hen insgelijks naar het slot geleid.

De pastor der St. Walburgakerk, de vreesachtige, maar
rechtschapen man, dien we reeds van vroeger kennen, was
zeer gelaten in zijn lot.

Blommaert, die met dezen geestelijke bevriend was ge-
weest, drukte hem de hand en sprak: « Vrees niet, ik verze-
ker u, dat gij in geen gevaar verkeert; opdat u geen leed
geschieden zou, liet ik u bij mij brengen. »

— Ik ontvang de kastijding, die ik verdien, antwoordde
de priester droevig... Ik had dikwijls moeten spreken, maar

ik zweer: Ik heb uw nicht gezien, kapitein... en ik sidderde.
Mijn vriend Heins had mij medegedeeld wie Ravels was en
mij gesmeekt het arme meisje te waarschuwen... en, God
vergeve het mij, ik zweeg uit vreeze! Nu ontvang ik de straf,
die ik door mijn trouweloosheid verdien.

En treurig stapte de priester in de kamer, die den geeste-
lijke tot verblijfplaats aangewezen was.

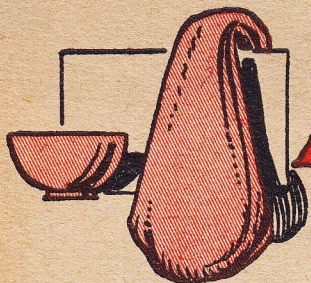
Ook de magistraten, die weigerden den nieuwen eed af te
leggen, werden in het kasteel gevangen gezet. Onder hen
bevond zich de burgemeester Erasmus van Wadrepont.

's Avonds werd in de St. Walburgakerk door een Geu-
zenprediker een dankdienst gehouden.

EEN

HELDEN

STRIJD

*of de kapitein
der boschgeuzen*

door A. HANS

EEN

HELDENSTRIJD

OF

De Kapitein der Boschgeuzen

door

A. HANS

EVANGELISATIE DRUKKERIJ

Groendreef, 67, Brussel

1926